

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/351/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4409217731
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Zmeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4409217731.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Zmekovej a sudkýň JUDr. Sidónie Sládečkovej a JUDr. Eriky Madarászovej v právnej veci žalobcov: 1. Credit Piešťany, s.r.o., so sídlom Nitrianska 11, Piešťany, IČO: 36 233 650, a 2. Colimpex, s.r.o., Bodrocká 2, Bratislava, IČO: 35 825 057, zastúpených Mgr. Jiřím Kučerom, advokátom so sídlom Trnavská cesta 60, Bratislava, proti žalovanej: E. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXXX/X, F. W., zastúpenej JUDr. Zuzanou Lapárovou, advokátkou so sídlom Forgáchova bašta 7, Nové Zámky, o určenie neúčinnosti právneho úkonu, o odvolaní žalobcu v 1. rade proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č. k. 16C/257/2009-364 zo dňa 19. augusta 2014, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdzuje.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa zamietol žalobu o určenie neúčinnosti kúpnej zmluvy uzavretej dňa 15.11.2006 medzi obchodnou spoločnosťou CL Trend, s.r.o., so sídlom Gúgska 136, Nové Zámky, IČO: 31449247, ktorý pôvodne v konaní vystupoval ako žalovaný v 1. rade, ako predávajúcim, a žalovanou E. T. ako kupujúcou, predmetom ktorej bol prevod nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v Nových Zámkoch, zapísanej na Správe katastra Nové Zámky na LV č. XXXXX, katastrálne územie Nové Zámky ako parcela č. 1592/5 - zastavané plochy a nádvoria výmera o výmere 4459 m². Zároveň súd vyslovil, že o trovách konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej v súlade s ustanovením § 151 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“). Rozhodnutie vo veci samej súd odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 42a ods. 1,2,3 Občianskeho zákonníka. V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobcovia v 1. a 2. rade sa návrhom doručeným dňa 11.11.2009 domáhali určenia, že uvedená kúpna zmluva je voči nim právne neúčinná, pričom poukazovali na to, že pôvodný žalovaný v 1. rade uzavrel dňa 22.09.2006 s obchodnou spoločnosťou Colimpex, s.r.o., dohodu o uznaní dlhu, na základe ktorej sa zaviazal uhradiť obchodnej spoločnosti záväzok vo výške 117.359,20 eura, ktorý vznikol titulom neuhradených faktúr splatných v období júna až októbra 2006. Keďže pôvodný žalovaný v 1. rade neuhradil jednotlivé splátky riadne a včas, obchodná spoločnosť Colimpex uzavrela s ním riadnu zmluvu o úvere, ktorá nahradila dovtedajší záväzok dlžníka. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 08.10.2009 spoločnosť Colimpex, s.r.o., postúpila svoju pohľadávku v prospech žalobcu v 1. rade Credit Piešťany, s.r.o. Dlžník si svoje povinnosti riadne neplnil, pričom svoje nehnuteľnosti predmetnou zmluvou previedol na svoju dcéru - žalovanú. Tento prevod bol podľa žalobcov urobený v úmysle ukrátiť veriteľa. Uznesením Okresného súdu Nitra č. k. 31K/34/2010-178 zo dňa 14.02.2011 bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka CL TREND, s.r.o., so sídlom Gúgska 136, Nové Zámky, IČO: 31 449 247, a za správcu súd ustanovil JUDr. Vlastu Suchanovú. Uznesením č. k. 16C/257/2009-103 zo dňa 17.10.2009 súd konanie voči pôvodnému žalovanému v 1. rade CL TREND, s.r.o., zastavil pre späťvzatie návrhu žalobcami podľa § 96 ods. 1 OSP.

Súd po vykonaní dokazovania urobil záver o neopodstatnenosti podanej žaloby. Mal za preukázané, že žalobca v 2. rade spolupracoval so spoločnosťou CL TREND, s.r.o., ktorej dodával hutný materiál. V roku 2006 si spoločnosť prestala plniť povinnosti vyplývajúce zo záväzkových vzťahov a ku dňu 22.09.2006 predstavoval jeho dlh sumu 117.359,20 eura. Na základe toho spísali dohodu o uznaní dlhu č. 25-043-D1, v zmysle ktorej sa dlžník zaviazal vzniknutý dlh uhradiť podľa platobného kalendára v 14 splátkach po 8.400 eur mesačne, pričom 14. splátka mala činiť 8.159,20 eura. Spoločnosť CL TREND uhradila splátky v zmysle podpísanej dohody. Dňa 15.11.2006 táto spoločnosť zmluvou spísanou do notárskej zápisnice odpredala svoju pozemkovú nehnuteľnosť žalovanej za kúpnu cenu 1.500.000 Sk, ktoré kupujúca predávajúcemu vyplatila. Jej záujmom bolo pomôcť spoločnosti otca kúpou nehnuteľnosť, ktorá bola ponúkaná na predaj, aby sa zlepšilo finančné postavenie spoločnosti jej otca. V tom období si spoločnosť CL TREND plnila dohodnuté splátky dlhu. Kúpna cena bola riadne vyplatená a zaúčtovaná v účtovníctve spoločnosti CL TREND tak, ako to vyplýva zo záverov znaleckého posudku. Žalovaná i napriek tomu, že bola blízkou osobou konateľa, nemala vedomosť o záväzkoch a dlhoch spoločnosti, pretože v rokoch 2005 a 2006 bola v Rimavskej Sobote a následne sa zdržiavala v zahraničí, pričom po kúpe splnomocnila otca na nakladanie s danou nehnuteľnosťou; ani pri dobrej viere však nemohla vedieť o záväzkoch spoločnosti CL TREND. Majetok dlžníka sa vtedy nezmenšil tak, aby veriteľ nemohol byť uspokojený, pretože dlžník jednak získal kúpnu cenu za predanú nehnuteľnosť a vlastnil i ďalšie nehnuteľnosti a hnutelnosti, čoho dôkazom sú následné ďalšie zmluvy. Predmet prevodu nebol predaný pod cenu, pretože išlo len o pozemok a hodnota pozemku i so stavbou bola v zmysle vyjadrenia dlžníkov v zmluve o pôžičke spolu 10.000.000 Sk. Žalovaná nevedela a nemohla vedieť i napriek tomu, že vyvinula dostatočnú starostlivosť na poznanie úmyslu dlžníka, pretože dlžník nekonal v úmysle ukrátiť veriteľa. Dlžník si svoje povinnosti plnil podľa svojich možností, i následne po uzatvorení zmluvy o úvere dňa 15.06.2007 pod č. ZOU-01 i napriek tomu, že v podstate mu nebol poskytnutý žiadny nový úver tak, ako to vo svojej výpovedi jednoznačne potvrdil konateľ žalobcu v 2. rade O.. Následne žalobca v 2. rade zmluvou uzavretou dňa 08.10.2009 postúpil svoju pohľadávku vo výške 72.428,50 eura na postupníka - žalobcu v 1. rade. Oznamenie o postúpení pohľadávky bolo doručené dlžníkovi, ktorý namietal výšku postúpenej pohľadávky. Súd skúmal namietanú aktívnu legitimitáciu žalobcov a dospel k tomu, že žalobca v 2. rade vzhľadom na postúpenie pohľadávky nie je aktívne legitimovaný. Žiadna iná vymáhateľná pohľadávka v prospech žalobcu v 2. rade preukázaná nebola. Z toho dôvodu, že žalobca v 2. rade nie je aktívne legitimovaný, pretože i napriek tomu, že v čase podpísania kúpnej zmluvy mal pohľadávku voči spoločnosti CL TREND, túto postúpil na žalobcu v 1. rade a sám uznal, že žiadne iné pohľadávky voči spoločnosti CL TREND, s.r.o., nemá, pričom výška dlhu v roku 2006 predstavovala sumu 117.359,20 eura. Rovnako nebolo preukázané, že kúpna zmluva bola uzavretá s úmyslom ukrátiť veriteľa. O ukracujúci právny úkon v zmysle ustanovenia § 42a Občianskeho zákonníka nejde, ak dlžník dostal za prevedené veci práva alebo iné majetkové hodnoty od nadobúdateľa ich obvyklú cenu alebo mu za ne bola poskytnutá primeraná náhrada.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca v 1. rade, ktorý žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, resp. zmeniť a žalobe vyhovieť. Uviedol, že na základe vykonaných dôkazov súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie. Podľa neho je zrejmé, že žalovaná minimálne vedela o problémoch spoločnosti CL Trend, s.r.o., a pri vynaložení náležitej starostlivosti by mohla a aj musela zistiť pomery a stav spoločnosti. Žalovaná nevedela uviesť, akým spôsobom bola kúpna cena vyplatená, alebo v ktorom peňažnom ústave mala uložené peniaze na vyplatenie kúpnej ceny. To znamená, že buď žalovaná ako rádová sestra bežne v tom období realizovala obchody v objeme 1.500.000 Sk, alebo že úhrada kúpnej ceny bola fingovaná. Uvedená kúpna cena bola neprimerane nízka a dlžník nedostal za nehnuteľnosť obvyklú cenu, lebo v tom čase bola hodnota pozemkov minimálne 1 až 3 krát vyššia. Navyše návrh na vklad bol realizovaný pod V 6787/06 v tzv. zrýchlenom konaní, pri ktorom bol správny poplatok zvýšený, čo nedobrý finančný stav predávajúceho zaťažilo. Vtedy bola uzavretá aj zmluva o zriadení záložného práva medzi žalovanou a jej sestrou A. T. ako záložcami a O.. R. J. ako záložným veriteľom, čím došlo k zabezpečeniu pôžičky záložného veriteľa vo výške 5.000.000 Sk. Ako hodnotu zakladaných nehnuteľností záložcovia deklarovali sumu 10.000.000 Sk. Žalovaná pritom vypovedala, že nevedela o zaťažení záložným právom. Žalobca v 1. rade v podanom odvolaní nesúhlasil so záverom súdu, že majetok dlžníka sa nezmenšil tak, aby veriteľ nemohol byť uspokojený. Naopak, po predaji nehnuteľností nezostal spoločnosti žiaden majetok na prípadnú úhradu záväzkov. Prijatie kúpnej ceny síce v spoločnosti bolo formálne zaúčtované, ale následne boli na úkor veriteľov účtovne tieto prostriedky vyvedené v prospech osôb spriaznených s konateľom a spoločníkom spoločnosti. Teda predajom

majetku sa finančné postavenie spoločnosti nezlepšilo a nezlepšilo sa ani postavenie veriteľov, ktorí mohli byť ukrátení približne o rozdiel na hodnotu nehnuteľností 3.922.000 Sk.

Žalovaná v písomnom vyjadrení k odvolaniu žiadala napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Uviedla, že v konaní bolo nesporne preukázané, že žalobca v 2. rade svoju pohľadávku postúpil zmluvou zo dňa 08.10.2009 na žalobcu v 1. rade, preto namietal jeho aktívnu legitimáciu. V čase podania žaloby a ani v čase rozhodovania súdu žalobca v 2. rade nemal voči žalovanému v 1. rade žiadnu pohľadávku; nakoniec žalobca v 2. rade odvolanie ani nepodal. Ani žalobca v 1. rade nie je aktívne legitimovaný, pretože žalobca v 2. rade zmluvou zo dňa 16.09.2009 postúpil pohľadávku spoločnosti Economy service, s.r.o., a preto tú istú pohľadávku už nemohol dňa 08.10.2009 postúpiť žalobcovi v 1. rade. Postúpenie pohľadávky bolo spoločnosti CL Trend, s.r.o., oznámené listom z 24.09.2009. Spoločnosť žalobcu v 1. rade predmetnú pohľadávku, ktorá je predmetom súdneho konania vedeného na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 10C/155/2011, postúpila zmluvou o postúpení pohľadávky č. 1221013 dňa 22.10.2013 spoločnosti Economy service, s.r.o., a poukázala na uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 26Cbo/22/2013-260 z 09.01.2014. V dôsledku tejto zmluvy v čase rozhodovania súd teda žalobca v 1. rade nemal voči spoločnosti CL Trend, s.r.o., žiadnu vymáhateľnú pohľadávku. Podmienkou úspešnosti odporovania je, aby právnym úkonom bol veriteľ dlžníka ukrátený, aby k právnemu úkonu došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobou blízkou, čo neplatí, ak osoba blízka preukáže, že nemohla ani pri náležitej starostlivosti poznať úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa. V tejto veci úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa preukázaný nebol, lebo dlžník reagoval na zlú situáciu a hľadal možnosť získania finančných zdrojov na zabezpečenie chodu spoločnosti. Keďže sa nenašiel iný solventný záujemca, svoj majetok - pozemok - predal žalovanej, pričom predaj časti majetku je bežným opatrením spoločnosti. V tom čase spoločnosť svoj dlh podľa možností splácala. Žalovaná pri kúpe pozemku konala v dobrej viere, že svoje finančné prostriedky náležite investuje a súčasne pomôže spoločnosti preklenúť nedostatok finančnej hotovosti.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 10 ods. 1 OSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) a viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvého stupňa (§ 213 ods. 1 OSP) prejednal vec bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) s verejným vyhlásením rozsudku pri splnení si povinnosti upravenej v ustanovení § 156 ods. 3 OSP. Po prejednaní veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vo výroku vecne správne. Preto v zmysle § 219 ods. 1 OSP napadnutý rozsudok potvrdil.

Predmetom konania je žaloba opierajúca sa o ustanovenie § 42a Občianskeho zákonníka, ktoré súd prvého stupňa citoval v odôvodnení napadnutého rozsudku. Vo všeobecnosti účelom odporovateľnosti ako inštitútu občianskeho práva je zabrániť nepoctivým úkonom dlžníka, ktorými zmenšuje svoj majetok (veci, práva a pohľadávky) na úkor veriteľov. Podstatou odporovateľnosti je neúčinnosť právneho úkonu voči určitej osobe, ktorá znamená, že veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z predmetu odporovaného právneho úkonu tak, akoby k tomuto úkonu vôbec nedošlo. Vymáhateľnou je pohľadávka, ktorá má už kvalitu judikovaného práva v zmysle Občianskeho súdneho poriadku, alebo je vykonateľná podľa iných procesných predpisov [zákon č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov, zákon č. 71/1967 Zb., o správnom konaní (Správny poriadok), zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok)]. Ukrátenie uspokojenia veriteľovej pohľadávky predpokladá také skrátenie (zmenšenie) majetku, ktoré bráni uspokojeniu pohľadávky v celom rozsahu alebo aspoň sčasti. Z toho vyplýva, že ten, kto odporuje, musí dokazovať kvalifikované zmenšenie majetku dlžníka. Nestačí, že sa majetok dlžníka zmenšil, musí sa preukázať, že sa zmenšil do takej miery, že to ohrozilo aspoň čiastočné uspokojenie veriteľovho nároku, a v tomto smere musí navrhnuť právne významné dôkazy. Ďalším predpokladom odporovateľnosti je, že k právnemu úkonu, ktorému sa má odporovať, došlo v posledných troch rokoch, počítaných spätne od urobienia úkonu, ktorým sa odporuje; na uplynutie lehoty troch rokov súd prihliada z úradnej povinnosti, pretože nárok na odporovanie zaniká, nepremičuje sa. Ide o prepadnú (prekluzívnu) lehotu. Podmienkou odporovateľnosti je aj to, že právny úkon bol urobený s úmyslom ukrátiť veriteľa, ak tento úmysel bol druhej strane známy, a musí dôjsť k skutočnému (faktickému) ukráteniu. Úmysel ukrátiť veriteľa sa predpokladá pri právnych úkonoch, ktorými boli veritelia dlžníka ukrátení a ku ktorým došlo medzi dlžníkom a blízkymi osobami, alebo ktoré dlžník urobil v prospech týchto osôb. Uvedené neplatí, ak druhá strana (blízka osoba) dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa ani pri náležitej starostlivosti nemohla rozpoznať. Odporovateľnosť možno uplatniť len žalobou alebo vzájomnou žalobou a k vysloveniu neúčinnosti môže dôjsť iba súdnym výrokom; nemožno ju riešiť ako

predbežnú otázku iba v odôvodnení súdneho rozhodnutia. Aktívna legitímácia prislúcha ktorémukoľvek veriteľovi, ktorý bol ukrátený napadnutým právnym úkonom, za predpokladu, že má voči dlžníkovi vymáhateľnú pohľadávku. Ak nejde o vymáhateľnú pohľadávku spravidla judikovanú v súdnom konaní, veriteľ v spore o neúčinnosť právneho úkonu nie je aktívne legitimovaný. Pasívnu legitímáciu v konaní, predmetom ktorého je odporovateľný právny úkon, má ten, kto mal z odporovateľného právneho úkonu prospech (§ 42b ods. 2 Občianskeho zákonníka), t. j. ten, kto mal z odporovateľného právneho úkonu prospech alebo v čí prospech bol právny úkon urobený (§ 42a ods. 2), ďalej blízka osoba uvedená v § 116 a § 117 (§ 42a ods. 2) Občianskeho zákonníka, pri ktorej platí vyvrátiteľná domnienka o úmysle ukrátiť veriteľa dlžníka. Pasívne legitimovanou je tiež blízka osoba uvedená v § 116 a 117 (§ 42a ods. 3), pri ktorej platí vyvrátiteľná domnienka o úmysle ukrátiť veriteľa dlžníka. Dôkazným bremenom zákon zaťažuje druhú stranu odporovateľného úkonu, keďže ustanovuje, že táto domnienka neplatí len vtedy, ak druhá strana preukáže, že ani pri náležitej starostlivosti nemohla poznať úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa. Ak žalovaný (blízka osoba) mieni dosiahnuť zamietnutie žaloby, musí dokazovať vynaloženie náležitej starostlivosti, ktorá však napostačovala na poznatky o úmysle dlžníka ukrátiť jeho veriteľa. V tejto spojitosti má žalovaný nielen povinnosť tvrdenia, ale aj dôkaznú povinnosť a nadväzne aj dôkazné bremeno. Napokon pasívne legitimovanou môže byť za istých podmienok aj právnická osoba. Právnym dôsledkom úspešnej odporovacej žaloby je, že žalobca môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku, a preto môže navrhnúť exekúciu napríklad predajom vecí tak, ako keby vec ešte stále vlastnícky patrila dlžníkovi. K návrhu na exekúciu však musí pripojiť rozsudok o neúčinnosti napadnutého odporovateľného právneho úkonu.

V danej veci, ak mali byť žalobcovia v konaní úspešní, bolo v zmysle § 42a a nasl. Občianskeho zákonníka podstatné zistiť, 1. že majú voči dlžníkovi vymáhateľnú pohľadávku, 2. že dlžník v posledných troch rokoch urobil právny úkon, ktorým ukrátil uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky žalobcu, a 3. že žalovaná, ktorá je dlžníkovi osobou blízkou, preukázala, že úmysel dlžníka ukrátiť žalobcu nemohla ani pri náležitej starostlivosti poznať. Podmienkou úspešnosti žalobcov v súdnom konaní bolo i to, aby preukázali, že k právnemu úkonu, ktorému sa odporuje, došlo v posledných troch rokoch (ide o prekluzívnu lehotu), ďalej že právny úkon bol urobený s úmyslom ukrátiť veriteľa, ak tento úmysel bol druhej strane známy, pričom úmysel ukrátiť veriteľa sa predpokladá pri právnych úkonoch, ktorými boli veritelia dlžníka ukrátení a ku ktorým došlo medzi dlžníkom a blízkymi osobami, alebo ktoré dlžník urobil v prospech týchto osôb. Uvedené neplatí, ak druhá strana (blízka osoba) dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa ani pri náležitej starostlivosti nemohla rozpoznať. Napokon podmienkou úspechu v konaní bolo aj preukázanie toho, že dlžníkov majetok sa zmenšil natoľko, že z neho nemožno pohľadávku žalobcu uspokojiť.

Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvého stupňa žalobu žalobcu v 2. rade zamietol s odôvodnením, že svoju pohľadávku vo výške 72.428,50 eura postúpil dňa 08.10.2009 žalobcovi v 1. rade, v dôsledku čoho nie je aktívne legitimovaný. Tento žalobca odvolanie proti rozsudku nepodal a rozsudok súdu prvého stupňa tak voči nemu nadobudol právoplatnosť.

Čo sa týka žalobcu v 1. rade, súd za vymáhateľnú pohľadávku považoval dohodu o uznaní dlhu spoločnosťou CL TREND, s.r.o., do výšky 117.359,20 eura ku dňu 22.09.2006, z ktorej uvedená spoločnosť časť zaplatila a zostal nesplatený zvyšok 72.428,50 eura. V čase prevodu nehnuteľností dlžníka na žalovanú dlžník svoj dlh riadne splácal. Súd urobil záver, že žalovaná nemala vedomosť o záväzkoch a dlhoch spoločnosti a ani pri dobrej viere nemohla vedieť o nich vedieť. Z jej strany išlo o pomoc spoločnosti otca, pritom vyvinula dostatočnú starostlivosť na poznanie úmyslu dlžníka ukrátiť veriteľa týmto prevodom, pretože dlžník nekonal v úmysle ukrátiť veriteľa.

Žalobca v 1. rade v podanom odvolaní uvádzal, že súd nesprávne hodnotil vykonané dôkazy, pretože žalovaná podľa neho nepreukázala, že vôbec vyvinula nejakú starostlivosť smerujúcu k poznaniu úmyslu dlžníka ukrátiť svojho veriteľa; musela minimálne vedieť o problémoch spoločnosti a pri vynaložení náležitej starostlivosti by mohla a aj musela zistiť pomery a stav spoločnosti. Okrem iného namietal aj výšku samotnej kúpnej ceny, ktorá bola umelo znížená, a podľa neho úhrada kúpnej ceny bola fingovaná. Po predaji pozemku žalovanej dlžníkovi nezostal žiaden majetok, ktorý by mohol slúžiť na prípadnú úhradu záväzkov.

Ako vyplýva z obsahu spisu, žalovaná svojím písomným podaním zo dňa 26.04.2012 opísala chronológiu vzťahov právne významných pre posúdenie danej veci. Okrem iného už vtedy uvádzala,

že žalobca v 1. rade ako veriteľ postúpil zmluvou zo dňa 16.09.2009 (v spise na č. I. 139-140) svoju pohľadávku voči spoločnosti CL TREND, s.r.o., vo výške 117.359,20 eura na spoločnosť ECONOMY SERVICE, s.r.o., so sídlom Račianska 66, Bratislava, IČO:31571751, a postúpenie pohľadávky dlžníkovi aj oznámil (v spise na č. I. 262). Tú istú pohľadávku do výšky nesplateného zostatku 72.428,50 eura však veriteľ postúpil následne dňa 08.10.2009 aj na spoločnosť žalobcu v 1. rade. Žalovaná už vtedy namietala, že veriteľ nemohol platne druhýkrát postúpiť tú istú pohľadávku inej spoločnosti, pretože v zmysle § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka prešla na spoločnosť ECONOMY SERVICE, s.r.o., celá pohľadávka spolu s príslušenstvom a všetkými právami s ňou spojenými. Zároveň uvádzala, že ani jeden zo žalobcov nemá voči spoločnosti CL TREND, s.r.o., pohľadávku, a z toho dôvodu žiadala žalobu zamietnuť. Súd prvého stupňa tieto námietky žalovanej v odôvodnení rozsudku nezhodnotil. Žalobca v 1. rade, po doručení vyjadrenia žalovanej k odvolaniu, sa nijako neohradil voči jej tvrdeniam, že v dôsledku skoršieho postúpenia pohľadávky inej spoločnosti on veriteľom nie je.

Odvolací súd pri prejednávaní veci skúmal, či podľa záverov súdu prvého stupňa žalobca v 1. rade skutočne nepreukázal splnenie všetkých zákonných náležitostí odporovateľnosti právneho úkonu. Základom úspechu v konaní o určenie, že dlžníkov právny úkon ukracujúci jeho vymáhateľnú pohľadávku je voči nemu právne neúčinný podľa § 42a Občianskeho zákonníka, je preukázanie, že disponuje vymáhateľnou pohľadávkou. Pod vymáhateľnou pohľadávkou sa podľa § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka pritom rozumie taká pohľadávka, ktorú možno exekvovať (teda ktorá je priznaná vykonateľným rozhodnutím súdu alebo iným exekučným titulom). V tomto smere aj v zmysle aktuálnej rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sú už prekonané predchádzajúce právne názory Najvyššieho súdu SR, napr. rozsudok sp. zn. 3Cdo 102/1999 <aspi://module='D.'&link='D ktorý bol publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 44/2001, podľa ktorého „vymáhateľná pohľadávka“ je taká pohľadávka, ktorú možno úspešne vymáhať pred súdom v základnom konaní, t.j. pohľadávka, ktorá už dospela (je zročná) a ktorá nie je čo do svojej povahy pohľadávkou naturálnou. Najvyšší súd Slovenskej republiky aktuálne pod vymáhateľnou pohľadávkou rozumie takú pohľadávku, ktorá bola veriteľovi priznaná vykonateľným rozhodnutím alebo iným titulom, podľa ktorého možno vykonať exekúciu. Účelom odporovacej žaloby je ochrana veriteľa spočívajúca v možnosti dosiahnuť rozhodnutie súdu, ktorým by bolo určené, že dlžníkom urobený právny úkon je voči veriteľovi neúčinný. Rozhodnutie súdu, ktorým bolo odporovacej žalobe vyhovené, potom predstavuje podklad na to, že sa veriteľ môže na základe exekučného titulu, vydaného proti dlžníkovi, domáhať vykonania exekúcie postihnutím toho, čo odporovateľným (právne neúčinným) právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku, a to nie proti dlžníkovi, ale voči osobe, v prospech ktorej bol právny úkon urobený. Odporovacia žaloba je teda právnym prostriedkom slúžiacim na uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky veriteľa v exekučnom konaní, a to postihnutím vecí alebo iných majetkových hodnôt, ktoré odporovateľným právnym úkonom ušli z dlžníkovho majetku, prípadne vymožením peňažnej náhrady vo výške zodpovedajúcej prospechu získanému z odporovateľného právneho úkonu. Z takto vymedzeného účelu a zmyslu odporovacej žaloby vyplýva, že vymáhateľnou pohľadávkou v zmysle ustanovenia § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka sa rozumie taká pohľadávka, ktorej splnenie možno vynútiť exekúciou, t.j. pohľadávka, ktorá bola veriteľovi priznaná vykonateľným rozhodnutím alebo iným titulom, podľa ktorého možno nariadiť exekúciu. Ak totiž odporovacia žaloba slúži na uspokojenie pohľadávky veriteľa v exekučnom konaní, nezodpovedalo by tomuto jej účelu, keby pohľadávka veriteľa nebola priznaná vykonateľným rozhodnutím alebo iným titulom, a keby išlo len o pohľadávku „dospelú“ či splatnú, teda žalovateľnú (obdobne aj rozhodnutia uverejnené v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu Českej republiky pod R 12/1998, R 12/2003 a R 5/2007). Ak by totiž pre rozhodnutie o neúčinnosti právneho úkonu bola postačujúca len existencia žalovateľnej pohľadávky, potom by takéto rozhodnutie nemohlo splniť svoj účel, ak by následne (po jeho vydaní) z rozličných dôvodov pohľadávka veriteľa nenadobudla kvalitu vykonateľnej pohľadávky. Išlo by tak len o akademické (teoretické) rozhodnutie, neslúžiace praktickej potrebe ochrany veriteľa. Vydávanie akademických rozhodnutí odporuje jednej zo základných zásad občianskeho súdneho konania, a to zásade efektivity. V prípade, že v čase rozhodovania súdu o odporovacej žalobe pohľadávka žalobcu (veriteľa) voči dlžníkovi ešte nie je vymáhateľná a žalobca sa domáha jej priznania v inom konaní, je spravidla daný dôvod na prerušenie konania o odporovacej žalobe podľa § 109 ods. 2 písm. c) <aspi://module='ASPI'&link='XX/XXXX Zb.%XXXXXXX'&ucin-k-dni='XX.XX.XXXX'> OSP.

Odvolací súd prijal záver totožný s výkladom pojmu „vymáhateľná pohľadávka“ prezentovaným napr. v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 253/2012 zo dňa 17. decembra 2013. V tomto konaní medzi účastníkmi nebolo sporné, že ani jeden zo žalobcov nedisponuje vykonateľným

rozhodnutím alebo iným titulom, podľa ktorého možno voči spoločnosti CL TREND, s.r.o., nariadiť exekúciu. V dôsledku nesplnenia tejto základnej podmienky pre posúdenie, či odporovacia žaloba bola podaná dôvodne (spolu s ďalšími zákonnými podmienkami), žaloba ani jedného zo žalobcov nedisponujúcich vykonateľným rozhodnutím alebo iným relevantným titulom nemohla byť posúdená ako opodstatnená. Žalobca v 1. rade takýto exekučný titul nedoložil v priebehu celého prvostupňového konania, a to ani na poslednom pojednávaní, a nedoložil ho ani v čase podania odvolania, resp. ani nenavrhol konanie prerušiť podľa § 109 ods. 2 písm. c) OSP do skončenia iného súdneho konania, v ktorom by si bol býval uplatnil predmetnú pohľadávku voči spoločnosti CL TREND, s.r.o. Keďže v prvostupňovom konaní bola jeho žaloba zamietnutá ako nedôvodná pre nesplnenie zákonných podmienok s prihliadnutím na to, že predloženie dôkazu o existencii vymáhateľnej pohľadávky vo forme tzv. exekučného titulu je jednou zo zákonných podmienok úspešnosti odporovacej žaloby, odvolací súd odvolanie považoval za nedôvodné, a preto rozsudok súdu prvého stupňa na odvolanie žalobcu v 1. rade ako vo výroku vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Vzhľadom na to, že odvolací súd rozhodol o odvolaní proti rozhodnutiu vo veci samej, ktorým nebolo rozhodnuté o trovách konania z dôvodu postupu podľa § 151 ods. 3 [<aspi://module='ASPI'&link='XX/XXXX Zb.%XXXXXXXX'&ucin-k-dni='XX.XX.XXXX'>](#) OSP, o trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa (§ 224 ods. 4 OSP).

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.